

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 182/14

Λουξεμβούργο, 18 Δεκεμβρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-202/13
Sean Ambrose McCarthy κ.λπ. κατά Secretary of State for the Home
Department

Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν μπορεί να εξαρτά το δικαίωμα εισόδου υπηκόου τρίτου κράτους από την προηγούμενη χορήγηση θεωρήσεως σε περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος είναι κάτοχος «δελτίου διαμονής μέλους της οικογένειας πολίτη της Ένωσης»

Η οδηγία περί ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης δεν επιτρέπει μέτρα τα οποία, επιδιώκοντας την επίτευξη σκοπού γενικής προλήψεως, παρακωλύουν την άνευ θεωρήσεως είσοδο των μελών της οικογένειας στο έδαφος κράτους μέλους

Ο Sean Ambrose McCarthy έχει διπλή, βρετανική και ιρλανδική, ιθαγένεια. Είναι σύζυγος υπηκόου Κολομβίας με την οποία έχει αποκτήσει μία κόρη. Η οικογένεια διαμένει από το 2010 στην Ισπανία όπου διατηρεί οικία. Το ζεύγος McCarthy διατηρεί οικία και στο Ηνωμένο Βασίλειο όπου ταξιδεύουν τακτικά. Η Helena Patricia McCarthy είναι κάτοχος «δελτίου διαμονής μέλους της οικογένειας πολίτη της Ένωσης» που χορηγήθηκε από τις ισπανικές αρχές. Βάσει των βρετανικών διατάξεων περί μεταναστεύσεως, οι κάτοχοι του δελτίου αυτού πρέπει, προκειμένου να ταξιδέψουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, να ζητήσουν τη χορήγηση αδείας εισόδου (οικογενειακή άδεια ΕΟΧ), η οποία ισχύει για έξι μήνες. Η ισχύς της οικογενειακής αδείας αυτής μπορεί να ανανεωθεί εφόσον ο κάτοχός της μεταβεί αυτοπροσώπως στην έδρα διπλωματικής αποστολής του Ηνωμένου Βασιλείου στην αλλοδαπή και συμπληρώσει έντυπο που περιέχει στοιχεία για τους οικονομικούς πόρους του αιτούντος και την επαγγελματική κατάστασή του.

Κρίνοντας ότι αυτές οι εθνικές διατάξεις θίγουν τα δικαιώματά της ελεύθερης κυκλοφορίας, η οικογένεια McCarthy άσκησε το 2012 προσφυγή ενώπιον του High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court), του Ηνωμένου Βασιλείου. Το δικαστήριο αυτό ερωτά το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν, λαμβανομένων υπόψη της οδηγίας 2004/38¹ και του πρωτοκόλλου αριθ. 20, είναι δυνατό οι υπήκοοι τρίτων κρατών να υποχρεούνται, εν γένει, να λαμβάνουν θεώρηση προκειμένου να μπορούν να εισέλθουν στη βρετανική επικράτεια, μολοντί είναι ήδη κάτοχοι δελτίου διαμονής.

Το Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι η οδηγία 2004/38 έχει εφαρμογή στην περίπτωση της οικογένειας McCarthy. Η οδηγία έχει εφαρμογή στην περίπτωση κάθε πολίτη της Ένωσης ο οποίος άσκησε το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας εγκαθιστάμενος σε κράτος μέλος διαφορετικό εκείνου του οποίου έχει την ιθαγένεια, καθώς και στην περίπτωση των μελών της οικογένειάς του. Από την οδηγία 2004/38 δεν προκύπτει ότι το δικαίωμα εισόδου των μελών της οικογένειας πολίτη της Ένωσης τα οποία δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους και η απαλλαγή από την απαίτηση θεωρήσεως, την οποία προβλέπει το άρθρο 5, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, αφορούν μόνον τα λοιπά κράτη μέλη εξαιρουμένου του κράτους μέλους καταγωγής του πολίτη της Ένωσης. Ως εκ τούτου, μέλος της οικογένειας πολίτη της Ένωσης που άσκησε το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας, του οποίου η περίπτωση είναι όμοια εκείνης της H. P. McCarthy Rodriguez δεν υπέχει υποχρέωση να λάβει θεώρηση ή ισοδύναμη υποχρέωση προκειμένου να μπορεί να εισέλθει στο έδαφος του κράτους μέλους καταγωγής του πολίτη αυτού της Ένωσης.

¹ Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158, σ. 77).

Το Δικαστήριο εξετάζει εν συνεχεία αν και υπό ποιες προϋποθέσεις η οδηγία 2004/38 επιτρέπει σε κράτος μέλος να απαιτεί την προηγούμενη χορήγηση αδειάς εισόδου, προκειμένου να αντιμετωπισθεί γενικευμένος κίνδυνος καταχρήσεως δικαιώματος ή συστημικής απάτης.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν μέτρα, βάσει του άρθρου 35 της οδηγίας 2004/38, προκειμένου να αρνούνται, να καταργούν ή να ανακαλούν δικαίωμα παρεχόμενο βάσει της οδηγίας αυτής σε περίπτωση καταχρήσεως δικαιώματος ή απάτης μόνον κατόπιν ατομικής εξετάσεως κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως. Ως εκ τούτου, οι εθνικές αρχές υποχρεούνται να αναγνωρίσουν δελτίο διαμονής που χορηγήθηκε βάσει της οδηγίας από άλλο κράτος μέλος, όσον αφορά την είσοδο άνευ θεωρήσεως στο έδαφός τους, εκτός και αν αμφισβητούνται η γνησιότητα του δελτίου αυτού και η ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτό βάσει συγκεκριμένων ενδείξεων απομένων της υπό κρίση ατομικής περιπτώσεως, οι οποίες καθιστούν δυνατό να γίνει δεκτή η ύπαρξη καταχρήσεως δικαιώματος ή απάτης.

Η επίμαχη ρύθμιση εξαρτά την είσοδο στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου από την προηγούμενη χορήγηση αδειάς εισόδου, ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αρχές δεν εκτιμούν ότι το μέλος της οικογένειας πολίτη της Ένωσης μπορεί να ενέχεται σε κατάχρηση δικαιώματος ή απάτη. Επομένως, η ρύθμιση αυτή έχει ως αποτέλεσμα να αποκλείει, κατά τρόπο απόλυτο και άνευ άλλου τινός, τα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης τα οποία διαθέτουν ισχύον δελτίο διαμονής από το δικαίωμα εισόδου άνευ θεωρήσεως στο έδαφος των κρατών μελών που τους παρέχεται βάσει της οδηγίας.

Το γεγονός ότι κράτος μέλος αντιμετωπίζει μεγάλο αριθμό περιπτώσεων καταχρήσεως δικαιώματος ή απάτης εκ μέρους υπηκόων τρίτων κρατών δεν δύναται, ελλείψει ρητής προς τούτο διατάξεως της οδηγίας 2004/38, να δικαιολογήσει τη λήψη μέτρου το οποίο στηρίζεται σε εκτιμήσεις που άπτονται της γενικής προλήψεως, αποκλειομένης οποιασδήποτε ειδικής εκτιμήσεως της συμπεριφοράς του ίδιου του ενδιαφερομένου. Η λήψη τέτοιων μέτρων συνεπάγεται, όπως εν προκειμένω, ότι απλώς και μόνον το γεγονός ότι κάποιος ανήκει σε συγκεκριμένη ομάδα προσώπων καθιστά δυνατό στα κράτη μέλη να αρνούνται την αναγνώριση δικαιώματος που παρέχεται ρητώς βάσει της οδηγίας 2004/38 στα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης τα οποία δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους, μολονότι πληρούν πράγματι τις προϋποθέσεις που προβλέπει η οδηγία αυτή. Τα μέτρα αυτά, λόγω του αυτόματου χαρακτήρα τους, θίγουν την ίδια την ουσία του θεμελιώδους ατομικού δικαιώματος των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών.

Τέλος, όσον αφορά το πρωτόκολλο αριθ. 20, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η διακρίβωση στο πλαίσιο των ελέγχων στα σύνορα που μπορεί να διενεργεί το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει του πρωτοκόλλου αυτού μπορεί να περιλαμβάνει τον έλεγχο της γνησιότητας των εγγράφων και της ακρίβειας των στοιχείων που περιέχονται σε αυτά, καθώς και συγκεκριμένων ενδείξεων βάσει των οποίων μπορεί να γίνει δεκτή η ύπαρξη καταχρήσεως δικαιώματος ή απάτης. Αντιθέτως δεν επιτρέπεται στο κράτος μέλος αυτό να καθορίζει τις προϋποθέσεις εισόδου των προσώπων που έχουν δικαίωμα εισόδου βάσει του δικαίου της Ένωσης ούτε να τους επιβάλλει επιπλέον ή διαφορετικές προϋποθέσεις εισόδου από εκείνες τις οποίες προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106